

„sekretariát Rady vlády Slovenskej republiky
pre práva seniorov a prispôsobovanie verejných
politík procesu starnutia populácie “
Špitálska 4, 6, 8, 816 43 Bratislava 1

Zápis zo zasadnutia
Rady vlády Slovenskej republiky pre práva seniorov a prispôsobovanie verejných
politík procesu starnutia populácie (ďalej len „rada vlády“)
konaného dňa 24. júna 2016

Počet členov rady vlády: 35
Prítomní: 31
Z toho v zastúpení: 11
Ospravedlnení: 4
Neospravedlnení: 0
Hostia: 11

Prezenčná listina v prílohe.

Čas rokovania: od 10:00 hod. do 13:20 hod.

Miesto rokovania: Úrad vlády Slovenskej republiky, Námestie slobody 1, Bratislava
zasadacia miestnosť č. 004

Program

Otvorenie

1. *Návrh Plánu činnosti rady vlády na rok 2016*
2. *Návrh Správy o plnení úloh vyplývajúcich z Národného programu aktívneho starnutia na roky 2014 – 2020*
3. *Návrh zákona, ktorým sa dopĺňa zákon č. 592/2006 Z. z. o poskytovaní vianočného príspevku niektorým poberateľom dôchodku a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov*
4. *Návrh zákona, ktorým sa dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov*
5. *Informácia o navrhovaných legislatívnych zmenách v zákone č. 362/2011 Z. z. o liekoch a zdravotníckych pomôckach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov*
6. *Rôzne*

Záver

➤ **Otvorenie:**

Branislav Ondruš, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej len „predsedajúci rade vlády“)

- ospravedlnil neúčast' na zasadnutí rady vlády ministra práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky a predsedu Rady vlády Slovenskej republiky pre práva seniorov a prispôsobovanie verejných politik procesy starnutia Jána Richtera, v krátkom príhovore privítal prítomných členov rady vlády a hostí, a otvoril zasadnutie,
- vzhľadom na počet prítomných členov rady vlády, ktorých sa zúčastnila nadpolovičná väčšina a zároveň viac ako polovica členov – zástupcov seniorských mimovládnych organizácií, skonštatoval, že rada vlády je uznášaniaschopná, (pozri prezenčnú listinu)
- následne **predložil návrh programu** zasadnutia s možnosťou jeho doplnenia, ktorú nik nevyužil,
- **program rokovania členovia rady vlády konsenzuálne schválili,**
- ďalej požiadal tajomníčku rady vlády o odpočet plnenia uznesení z predchádzajúceho zasadnutia rady vlády,

Lívia Jurová, tajomníčka rady vlády

- informovala o stave plnenia uznesení prijatých na ostatnom zasadnutí rady vlády, konanom dňa 23. novembra 2015:

Uznesenie č. 44 k Správe o kriminalite páchanej na senioroch, ktorú rada vlády vzala na vedomie, vyplynulo odporúčanie pre Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „MV SR“), predložiť každoročne správu o vývoji kriminality páchanej na senioroch.

V návrhu plánu činnosti na rok 2016, členovia rady vlády zaradili uvedenú správu **na októbrové zasadnutie.**

V záveroch k bodu programu zaznelo odporúčanie, úloha pre riaditeľa mediálneho odboru Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej len „MPSVR SR“) – nájsť spôsob, ako vhodnou formou v maximálnej miere medializovať tak závažnú problematiku a zároveň vysoko aktuálnu z hľadiska prevencie, akou kriminalita páchaná na senioroch je. K odporúčaniam tajomníčka rady vlády uviedla, že sekretariát rady vlády komunikuje s riaditeľom mediálneho odboru MPSVR SR, ktorý hľadá spôsob, ako medializovať a zároveň nezasahovať do kompetencií iných rezortov a prerokuje to s príslušnými rezortmi, ktorých vo vecnej pôsobnosti sa problematika nachádza.

Záver: Úloha bude splnená v októbri 2016

Uznesenie č. 45 k Informácii o stave plnenia opatrení zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorú rada vlády vzala na vedomie, vyplynulo odporúčanie Ministerstvu zdravotníctva Slovenskej republiky

„sekretariát Rady vlády Slovenskej republiky
pre práva seniorov a prispôsobovanie verejných
politík procesu starnutia populácie “
Špitálska 4, 6, 8, 816 43 Bratislava 1

(ďalej len „MZ SR“) a MPSVR SR predložiť opakovane informáciu na nasledujúcom zasadnutí.

V návrhu plánu činnosti na rok 2016, členovia rady vlády zaradili uvedenú informáciu **na októbrové zasadnutie.**

Záver: Úloha bude splnená v októbri 2016

Uznesenie č. 46 k Informácii o príprave Stratégie vytvorenia dlhodobej zdravotno-sociálnej starostlivosti pre odkázané osoby, ktorú rada vlády vzala na vedomie, vyplynulo odporúčanie MZ SR a MPSVR SR predložiť opakovane informáciu na nasledujúcom zasadnutí.

V návrhu plánu činnosti na rok 2016, členovia rady vlády zaradili uvedenú informáciu **na októbrové zasadnutie.**

Záver: Úloha bude splnená v októbri 2016

Uznesenie č. 47 **Priebežnú informáciu rezortov o plnení úloh vyplývajúcich z Národného programu aktívneho starnutia na roky 2014 – 2020**, rada vlády vzala na vedomie a zároveň vzala na vedomie informáciu o **Analýze existujúcich legislatívnych noriem upravujúcich fungovanie reverzných hypoték v zahraničí a skúseností s ich fungovaním.**

V záveroch k bodu programu zaznelo odporúčanie Ministerstvu financií Slovenskej republiky (ďalej len „MF SR“) pri napĺňaní cieľa Národného programu aktívneho starnutia na roky 2014 – 2020 č. 8 v kapitole č. 7.3. Dôchodkový systém, v prípade prípravy novej legislatívnej normy upravujúcej fungovanie reverzných hypoték prizvať k spolupráci aj odborníkov, zástupcov seniorských organizácií. A predložiť prípadný návrh legislatívnej normy upravujúcej fungovanie reverzných hypoték na prerokovanie v rade vlády.

Záver: Plní sa priebežne

➤ **bod č. 1 Návrh Plánu činnosti rady vlády na rok 2016**

(podkladový materiál k bodu č. 1 bol prílohou pozvánky na zasadnutie rady vlády)

Branislav Ondruš, predsedajúci rade vlády

- uviedol bod programu č. 1 a otvoril diskusiu,

Milada Dobrotková, Asociácia poskytovateľov sociálnych služieb v Slovenskej republike

- k návrhu Plánu činnosti rady vlády na rok 2016 požiadala k bodu č. 2, *Informácia o stave plnenia opatrení zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej*

„sekretariát Rady vlády Slovenskej republiky
pre práva seniorov a prispôsobovanie verejných
politik procesu starnutia populácie “
Špitálska 4, 6, 8, 816 43 Bratislava 1

starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov, októbrového zasadnutia rady vlády, aby predložená informácia reflektovala okrem iného aj stav poskytovania zdravotnej starostlivosti v zariadeniach sociálnych služieb,

- členovia rady vlády konsenzuálne schválili návrh Plánu činnosti rady vlády na rok 2016, a navrhli do Plánu činnosti na rok 2017 tieto témy:
 - Správa komisárky pre deti a Správa komisárky pre osoby so zdravotným postihnutím – informácia o ich činnosti,
 - Analýza striebornej ekonomiky v Slovenskej republike – požiadať Ekonomický ústav Slovenskej akadémie vied o analýzu,
 - vekový manažment, zamestnanosť a nezamestnanosť ľudí 50 rokov a viac – informácia o politike zamestnanosti a nástrojoch zamestnanosti,
 - priebežná informácia o plnení opatrení vyplývajúcich z Národného programu aktívneho starnutia na roky 2014 – 2020,

Branislav Ondruš, predsedajúci rade vlády

- nakoľko sa do diskusie nikto ďalší s podnetnými návrhmi neprihlásil predsedajúci rade vlády uzavrel diskusiu k bodu programu č. 1 so záverom, že rada vlády schvaľuje Plán činnosti rady vlády na rok 2016 tak ako bol predložený materiál,

Záver: Rada vlády schválila Plán činnosti na rok 2016

Ref. Uznesenie č. 48, schválené dňa 24. júna 2016

➤ **bod č. 2 Návrh Správy o plnení úloh vyplývajúcich z Národného programu aktívneho starnutia na roky 2014 – 2020**

(podkladový materiál a príloha k bodu č. 2 boli prílohou pozvánky na zasadnutie rady vlády)

Branislav Ondruš, predsedajúci rade vlády

- uviedol bod programu č. 2 a odovzdal slovo predkladateľke materiálu návrh Správy o plnení úloh vyplývajúcich z Národného programu aktívneho starnutia na roky 2014 – 2020 (ďalej len „správa“) generálnej riaditeľke sekcie sociálneho poistenia a dôchodkového sporenia MPSVR SR Jane Kolesárovej,

Jana Kolesárová, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

- predkladateľka materiálu k bodu č. 2 prítomných v krátkosti oboznámila s predloženou správou, a nakoľko podkladový materiál a prílohy boli vypracované detailne a boli

„sekretariát Rady vlády Slovenskej republiky
pre práva seniorov a prispôsobovanie verejných
politik procesu starnutia populácie “
Špitálska 4, 6, 8, 816 43 Bratislava 1

prílohou pozvánky na zasadnutie rady vlády, požiadala o otvorenie diskusie a prípadné pripomienky k podkladovému materiálu,

Branislav Ondruš, predsedajúci rade vlády

- otvoril diskusiu k bodu programu č. 2,

Anna Kasanová, Fórum pre pomoc starším – národná sieť

- poukázala na nesplnený cieľ v Národnom programe aktívneho starnutia na roky 2014 – 2020 (ďalej len „NPAS 2014 – 2020“) v kapitole 6.2.1. Vekový manažment, konkrétne v celi č. 4, je zadefinované stanoviť minimálny rozsah nutne aplikovaných zásad vekového manažmentu vrátane systému auditu pre ich aplikáciu. Termín na vypracovanie žiaducich pravidiel a indikátorov ich plnenia bol stanovený do 30.06.2015, aplikácia týchto pravidiel subjektmi vo verejnej správe do 01.01.2016, rozhodnutie o možnej bonifikácii zamestnávateľov do 31.12.2016,

Miloš Nemeček, Združenie kresťanských seniorov Slovenska

- upozornil na dôležitosť začať plniť spomenutý nesplnený cieľ č. 4 z NPAS 2014 – 2020, a zdôraznil dôležitosť spolupráce tripartity – MPSVR SR a Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky a iných rezortov, Asociácie zamestnávateľských zväzov a združení Slovenskej republiky, s Republikovou úniou zamestnávateľov, mimovládne organizácie a podobne,
- informoval, že občianske združenie Bagar realizovalo s finančnou podporou Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky v rámci dotačného programu Podpora a ochrana ľudských práv a slobôd projekt „Je najvyšší čas na vekový manažment“, a ponúkol MPSVR SR všetky svoje nadobudnuté skúsenosti, znalosti a kontakty na odborníkov zo zahraničia na vekový manažment, aby sa nesplnené ciele v kapitole 6.2.1. Vekový manažment z NPAS 2014 – 2020 mohli začať odborne napĺňať,
- uviedol, že starnutie európskej populácie a predlžovanie dĺžky života so sebou prináša radikálne zmeny spoločnosti a zdôraznil, že odborníci čím viac pripomínajú, že okrem zvýšenej záťaže na zdravotníctvo a ekonomický systém, táto skutočnosť so sebou prináša aj zásadnú premenu vekovej štruktúry ľudí na trhu práce. Riešenie ponúka práve vekový manažment, riadenie s ohľadom na vek, schopnosti a potenciál pracovníkov. Pri nastavovaní opatrení vo vekovom manažmente je dôležité zohľadniť okrem iného aj fakt či človek pracuje fyzicky alebo duševne, aby ľudia boli schopní pracovať vo veku 50 rokov a viac.
- znovu upozornil, že jednotliví gestori a spolupracujúce subjekty v NPAS 2014 – 2020 musia byť viac dôslednejší v realizačných opatreniach, apeloval na MZ SR a MPSVR

„sekretariát Rady vlády Slovenskej republiky
pre práva seniorov a prispôsobovanie verejných
politík procesu starnutia populácie “
Špitálska 4, 6, 8, 816 43 Bratislava 1

SR, aby naozaj vo vzájomnej spolupráci vytvorili systém dlhodobej zdravotno-sociálnej starostlivosti, nakoľko v blízkej budúcnosti Slovenská republika bude jednou z najohrozenejších krajín čo sa týka starnutia populácie a zdravotného stavu staršej generácie,

- pripomenul, že rada vlády slúži ako „watch dog“ čiže strážca napĺňania cieľov a úloh vyplývajúcich z NPAS 2014 – 2020,

Iva Blanariková, Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky

- dala do pozornosti splnený cieľ v NPAS 2014 – 2020 v kapitole 7.1. Zdravotná starostlivosť konkrétne cieľ č. 5, v auguste 2015 vo vestníku vydalo MZ SR odborné usmernenie o postupe zdravotníckych pracovníkov pri ohrození seniorov násilím,

Ján Lipiansky, druhý podpredseda rady vlády a predseda Jednoty dôchodcov na Slovensku

- navrhol predkladateľke materiálu či v predloženej správe do základného okruhu Ochrany ľudských práv, podpory aktívnej nezávislosti a občianskej účasti starších ľudí, by nebolo vhodné zapracovať dosiahnuté výsledky spolupráce členov rady vlády s Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky konkrétne iniciované zmeny v legislatíve napríklad: ochrana spotrebiteľa proti tzv. „šmejdom“ – zákon č. 250/2007 Z. z. Príloha č. 1 k zákonu č. 250/2007 Z. z. Obchodné praktiky, ktoré sa za každých okolností považujú za nekalé; zákon č. 102 z 25. marca 2014 o ochrane spotrebiteľa pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej na diaľku alebo zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov predávajúceho a o zmene a doplnení niektorých zákonov; ochrana pred exekúciami – č. 216/2013 Z. z. Nariadenie vlády Slovenskej republiky z 10. júla 2013, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 268/2006 Z. z. o rozsahu zrážok zo mzdy pri výkone rozhodnutia v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 469/2008 Z. z., a dosiahnuté výsledky spolupráce členov rady vlády s Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky v boji proti kriminalite páchanej na senioroch konkrétne realizované preventívne projekty pre seniorov zamerané na návyky bezpečného správania, ktoré napomohli seniorom pri zvýšení ich vlastnej bezpečnosti pred negatívnymi sociálno-patologickými javmi.

Milada Dobrotková, Asociácia poskytovateľov sociálnych služieb v Slovenskej republike

- vzniesla rozpor k predloženému materiálu, konkrétne v prílohe v časti B – správy jednotlivých gestorov na strane 152, kde sa uvádza citujeme:

„... 1.2. Vytvoriť podmienky na elimináciu zanedbávania, zneužitia a zlého zaobchádzania so staršími ľuďmi odkázanými na pomoc iných osôb poskytovaním kvalitných sociálnych služieb. Zvyšovať schopnosť sociálnych zamestnancov vyhľadávať a riešiť prípady zneužívania, zlého zaobchádzania a zanedbávania starších ľudí, dôraz klásť na prevenciu, zabránenie vzniku takýchto javov.

Gestor: MPSVR SR v spolupráci s obcami a VÚC

Spolupracujúce subjekty: poskytovatelia sociálnych služieb, zástupcovia prijímateľov sociálnych služieb, seniorské organizácie

Termín plnenia: priebežne 2014 – 2020

Plnenie: úloha priebežne plnená

BSK spolupracuje s občianskym združením Pomoc ohrozeným deťom, ktorého činnosť je zameraná na zvyšovanie povedomia a informovanosti starších ľudí, detí a iných znevýhodnených skupín, zachytenie nových prípadov domáceho násillia a poskytovanie odborného poradenstva. Realizuje projekt zameraný na seniorov, ktorí môžu byť obeťami domáceho násillia, alebo môžu identifikovať vo svojom okolí staršieho človeka, ktorý môže byť obeťou domáceho násillia a nemusí si vedieť pomôcť sám, nakoľko môže byť izolovaný od okolia, odkázaný na pomoc iných, alebo mu to nedovoľuje jeho zdravotný stav. ...“

- uviedla, že Asociácia poskytovateľov sociálnych služieb v Slovenskej republike (ďalej len „APSSvSR“) je toho názoru, že táto úloha nie je plnená vo vzťahu ku seniorom, ktorí sú prijímateľmi sociálnych služieb u neverejných poskytovateľov a to z týchto dôvodov:
- v sledovanom období neboli splnené podmienky na elimináciu zanedbávania, zneužitia a zlého zaobchádzania so staršími ľuďmi odkázanými na pomoc iných osôb poskytovaním kvalitných sociálnych služieb, pretože v podmienkach bratislavského samosprávneho kraja (ďalej len „BSK“) seniori často zomierali bez pomoci samosprávy, ktorá im sociálnu službu poskytla v rokoch 2014-2016 až po 5-10 mesiacov od času, kedy seniorovi vydala a správoplatnila Rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu. Z týchto seniorov, čakajúcich na poskytnutie sociálnej služby, sa ich nedožila pomoci – poskytnutia sociálnej služby od BSK - približne 1/3.
- APSSvSR na túto situáciu poukazovala na každom zasadaní pracovnej skupiny na prípravu legislatívnych zmien na MPSVR SR, napriek tomu ministerstvo proti takémuto postupu BSK nezakročilo,
- APSSvSR je presvedčená, že ak samospráva nie je schopná zvládnuť kompetencie, ktoré jej boli dané ako originálne, alebo prenesený výkon štátnej správy, štát musí prevziať zodpovednosť za samosprávu,
- APSSvSR je presvedčená, že ani rozpočtová nedostatočnosť neoprávňuje samosprávu neposkytnúť svojmu občanovi pomoc. V podmienkach BSK je to prax, pretrvávajúca roky.
- APSSvSR navrhuje, aby bola táto úloha hodnotená ako neplnená, lebo seniori zomierali a zomierajú v zoznamoch na smrť (zoznamoch na poskytnutie sociálnej služby).
- APSSvSR je toho názoru, že ak samospráva nedokáže garantovať občanom sociálne služby, musí túto úlohu prevziať štát.

Igor Fabián, Jednota dôchodcov na Slovensku

- informoval, že mesto Trnava má Radu seniorov, ktorú oficiálne založili na konci septembra 2015, má deväť členov z radov aktívnych Trnavčanov v zrelšom veku a predsedom je pán Fabián, ďalej informoval, že Rada seniorov mesta Trnava po vzore NPAS 2014 – 2020 pripravuje dokument Program aktívneho starnutia na podmienky mesta Trnava,

Branislav Ondruš, predsedajúci rade vlády

- poďakoval za podnetnú diskusiu k prerokovávanému bodu č. 2 programu a zdôraznil, že rada vlády je poradným orgánom vlády Slovenskej republiky, a má kompetencie dohliadať na plnenie úloh vyplývajúcich z NPAS 2014 – 2020 jednotlivým gestorom a spolupracujúcim subjektom, tak aby pristupovali k úlohám zodpovedne a nie formálne,
- upozornil, že prerokovaný materiál návrh Správy o plnení úloh vyplývajúcich z Národného programu aktívneho starnutia na roky 2014 – 2020 nie je správa o dodržiavaní zákonov, ale je to dokument, ktorý obsahuje odpočet plnenia úloh vyplývajúcich z NPAS 2014 – 2020, ktoré si pri jeho tvorbe gestori a spolupracujúce subjekty zadali akoby nad rámec zákonov,
- k vznesenému rozporu vyzval pani Dobrotkovú, aby znenie návrhu rozporu doručila písomne a uviedol, že MPSVR SR bude iniciovať stretnutie navrhovateľky rozporu, zástupcov BSK, ktorí predložili podkladový materiál a príslušných zamestnancov za MPSVR SR, aby sa konsenzuálne dohodli na znení prerokovanej správy,
- uviedol, že si je vedomý svojej zodpovednosti za nesplnenú úlohu a informoval, že MPSVR SR pripraví na októbrové zasadnutie rady vlády do bodu rôzne informáciu o opatreniach (nové termíny a podobne), ktoré MPSVR SR prijme k nesplnenej úlohe NPAS 2014 – 2020 v kapitole 6.2.1. Vekový manažment, konkrétne v cieľi č. 4. Zároveň požiadal pána Nemečka o spoluprácu pri napĺňaní danej úlohy.
- reagoval k predneseným pripomienkam a informoval, že MPSVR SR pripravuje znenie návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov (ďalej len „novela zákona o sociálnych službách“) a to v súlade s Programovým vyhlásením vlády Slovenskej republiky na roky 2016 – 2020 a v súlade s Plánom legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na rok 2016. Zámerom novely zákona o sociálnych službách bude riešenie kľúčových problémov v sociálnych službách, ako je zefektívnenie systému viac zdrojového financovania sociálnych služieb, podporenie zavedenia príspevku podľa stupňa odkázanosti pre všetkých zriaďovateľov rovnako a bude sa pokračovať v podpore procesu deinštitucionalizácie sociálnych služieb. Pripomenul, že MPSVR SR je v roli arbitra a musí vykonať systémové riešenia, ktoré

„sekretariát Rady vlády Slovenskej republiky
pre práva seniorov a prispôsobovanie verejných
politík procesu starnutia populácie “
Špitálska 4, 6, 8, 816 43 Bratislava 1

+/- uspokojia všetky zo zainteresovaných strán. Zdôraznil, že MPSVR SR bude dávať dôraz na spolufinancovanie a zodpovedný prístup samosprávy k financovaniu sociálnych služieb, nakoľko kompetenčným zákonom prešli kompetencie zo štátu na Vyššie územné celky, mestá aj obce.

- nakoľko sa z účastníkov zasadnutia rady vlády s podnetnými návrhmi nikto ďalší neprihlásil, uzavrel diskusiu k bodu programu č. 2 s prijatým záverom, že rada vlády schvaľuje s pripomienkami Návrh Správy o plnení úloh vyplývajúcich z Národného programu aktívneho starnutia na roky 2014 – 2020.

Záver: Zástupkyňa Asociácie poskytovateľov sociálnych služieb v Slovenskej republike znenie návrhu rozporu doručí písomne na sekretariát rady vlády. MPSVR SR bude iniciovať stretnutie navrhovateľky rozporu, zástupcov BSK, ktorí predložili podkladový materiál a príslušných zamestnancov za MPSVR SR, aby sa konsenzuálne dohodli na znení prerokovávanej správy MPSVR SR pripraví na októbrové zasadnutie rady vlády do bodu rôzne informáciu o opatreniach (nové termíny a podobne), ktoré MPSVR SR prijme k nesplnenej úlohe NPAS 2014 – 2020 v kapitole 6.2.1. Vekový manažment, konkrétne v celi č. 4

Rada vlády schvaľuje s pripomienkami návrh Správy o plnení úloh vyplývajúcich z Národného programu aktívneho starnutia na roky 2014 – 2020

Ref. Uznesenie č. 49, schválené dňa 24. júna 2016

- **bod č. 3 Návrh zákona, ktorým sa dopĺňa zákon č. 592/2006 Z. z. o poskytovaní vianočného príspevku niektorým poberateľom dôchodku a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov**

(podkladový materiál k bodu č. 3 bol prílohou pozvánky na zasadnutie rady vlády)

Branislav Ondruš, predsedajúci rade vlády

- uviedol bod programu č. 3 a odovzdal slovo predkladateľke návrhu zákona, ktorým sa dopĺňa zákon č. 592/2006 Z. z. o poskytovaní vianočného príspevku niektorým poberateľom dôchodku a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „návrh zákona o poskytovaní vianočného príspevku“), generálnej riaditeľke sekcie sociálneho poistenia a dôchodkového sporenia MPSVR SR Jane Kolesárovej,

Jana Kolesárová, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

- predkladateľka materiálu k bodu č. 3 prítomných v krátkosti oboznámila s predloženým materiálom, v stručnosti prezentovala, o čo v návrhu zákona o poskytovaní vianočného príspevku ide:
- súčasný právny stav – zákon sa nemení, len sa dopĺňa:

„sekretariát Rady vlády Slovenskej republiky
pre práva seniorov a prispôsobovanie verejných
politik procesu starnutia populácie “
Špitálska 4, 6, 8, 816 43 Bratislava 1

- maximálna suma vianočného príspevku na úrovni 87,26 eura sa nemení.
- nemení sa horná hranica pre poskytnutie vianočného príspevku, ktorá je určená ako 60 % z priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve SR vykazanej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za kalendárny rok, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa vyplátí vianočný príspevok. Priemerná mzda za rok 2015 bola 883 eur; v roku 2016 teda bude horná hranica na nárok na vianočný príspevok v sume 529,80 eura (v roku 2015 to bolo 514,80 eura), t. j. nárast o 15 eur v porovnaní s rokom 2015.

Navrhovaná novela:

- navrhuje sa výlučne jednorazové zvýšenie sumy vianočného príspevku obdobne ako v roku 2015 o 12,74 eura pre poberateľov vianočného príspevku s dôchodkom, resp. úhrnom súm dôchodkov do výšky 396,18 eura (vrátane) - t. j. 2-násobku sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu.

Výsledný stav v roku 2016:

- Maximálna suma vianočného príspevku vrátane jednorazového zvýšenia pre dôchodky, resp. úhrny súm dôchodkov nepresahujúce sumu životného minima 198,09 eura bude 100 eur.
- So stúpajúcou výškou dôchodku, resp. úhrnu súm dôchodkov, sa bude výška vianočného príspevku lineárne znižovať.

Dopady

- Výdavky na vianočný príspevok bez jednorazového zvýšenia o 12,74 eura sa odhadujú v roku 2016 na úrovni 71,3 mil. eur. Výdavky na jednorazové zvýšenie sa odhadujú na 9,3 mil. eur. Celkové výdavky na vyplatenie vianočného príspevku spolu s jednorazovým zvýšením vianočného príspevku sa v roku 2016 odhadujú na úrovni cca 80,5 mil. eur.
- Posun hornej hranice na nárok na vianočný príspevok z 514,80 eura na 529,80 eura bude znamenať zvýšenie výdavkov o 0,82 mil. eur.
- Počet osôb s nárokom na vianočný príspevok sa odhaduje na úrovni cca 1,2 mil. osôb. Počet osôb, ktorých sa týka novela je cca 733 tis. osôb v prípade jednorazového zvýšenia vianočného príspevku do 2-násobku sumy životného minima.

Branislav Ondruš, predsedajúci rade vlády

- otvoril diskusiu k bodu programu č. 3,

„sekretariát Rady vlády Slovenskej republiky
pre práva seniorov a prispôsobovanie verejných
politik procesu starnutia populácie “
Špitálska 4, 6, 8, 816 43 Bratislava 1

Ján Lipiansky, druhý podpredseda rady vlády a predseda Jednoty dôchodcov na Slovensku

- uviedol, že predloženým návrhom zákona o poskytovaní vianočného príspevku sa zaoberali a podporujú jeho znenie,

Do diskusie sa nikto ďalší neprihlásil, predsedajúci uzavrel bod programu.

***Záver: Rada vlády vzala na vedomie návrh zákona, ktorým sa dopĺňa zákon č. 592/2006 Z. z. o poskytovaní vianočného príspevku niektorým poberateľom dôchodku a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
Ref. Uznesenie č. 50, schválené dňa 24. júna 2016***

➤ **bod č. 4 Návrh zákona, ktorým sa dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov**

(podkladový materiál k bodu č. 4 bol prílohou pozvánky na zasadnutie rady vlády)

Branislav Ondruš, predsedajúci rade vlády

- uviedol bod programu č. 4 a odovzdal slovo predkladateľke návrhu zákona, ktorým sa dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „návrh zákona o sociálnom poistení“), generálnej riaditeľke sekcie sociálneho poistenia a dôchodkového sporenia MPSVR SR Jane Kolesárovej,

Jana Kolesárová, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

- predkladateľka materiálu k bodu č. 4 prítomných v krátkosti oboznámila s predloženým návrhom zákona o sociálnom poistení, v stručnosti prezentovala, o čo v návrhu zákona o sociálnom poistení ide:

Valorizácia dôchodkových dávok pre rok 2017

- Dňa 21. júna 2016 bola Inštitútom finančnej politiky MF SR zverejnená nová makroekonomická prognóza. Makroekonomická prognóza predpokladá v prvom polroku 2016 nižší rast priemerných miezd v národnom hospodárstve. Z tohto dôvodu údaje v tomto materiáli nezodpovedajú údajom z doložky vplyvov na rozpočet verejnej správy k valorizácii dôchodkových dávok pre rok 2017. Uvedená doložka bude aktualizovaná.

Súčasný právny stav (zákon sa nemení):

- V roku 2017 sa vo výpočte zvyšovania dôchodkových dávok zohľadní 90 % rast spotrebiteľských cien + 10 % rast mzdy. Na základe uvedených premenných sa vypočíta valorizačné percento, ktoré sa následne použije na výpočet pevných súm

„sekretariát Rady vlády Slovenskej republiky
pre práva seniorov a prispôsobovanie verejných
politik procesu starnutia populácie “
Špitálska 4, 6, 8, 816 43 Bratislava 1

jednotlivých druhov dôchodkov (pevné sumy sa vypočítavajú z priemerných súm dôchodkov platných k 30. júnu 2016).

Výdavky na zvyšovanie dôchodkových dávok v prípade zachovania súčasného právneho stavu budú v roku 2017 vo výške 22,3 mil. eur.

Tabuľka 1: Pevné sumy zvyšovania niektorých druhov dôchodkových dávok v roku 2017 v prípade zachovania súčasného právneho stavu:

Druh dôchodku	Pevná suma*
Nekrátené dôchodky	
Starobný dôchodok	1,40
Predčasný starobný dôchodok	1,40
Invalidný dôchodok do 70 %	0,70
Invalidný dôchodok nad 70 % sólo	1,30
Vdovský a Vdovecký dôchodok sólo	0,90
Sirotský dôchodok sólo	0,50

**Pevné sumy zvyšovania dôchodkových dávok sú vypočítané z priemerných súm daných druhov dôchodkov platných k 31. 5. 2016, z dôvodu, že údaje za mesiac jún momentálne ešte nie sú k dispozícii, preto ich treba chápať len ilustračne.*

Navrhovaná novela:

- V roku 2017 sa vo výpočte zvyšovania dôchodkových dávok zohľadní 90 % rast spotrebiteľských cien + 10 % rast mzdy. Na základe uvedených premenných sa vypočíta valorizačné percento. V prípade, že toto valorizačné percento bude nižšie ako minimálne valorizačné percento, na výpočet pevných súm jednotlivých druhov dôchodkov sa použije minimálne valorizačné percento (pevné sumy sa vypočítavajú z priemerných súm dôchodkov platných k 30. júnu 2016). Minimálne valorizačné percento na rok 2017 je 2 %.

„sekretariát Rady vlády Slovenskej republiky
pre práva seniorov a prispôsobovanie verejných
politik procesu starnutia populácie “
Špitálska 4, 6, 8, 816 43 Bratislava 1

- Výdavky na zvyšovanie dôchodkových dávok v prípade prijatia minimálneho valorizačného percenta (2 %) budú v roku 2017 vo výške 130,9 mil. eur.

Tabuľka 2: Pevné sumy zvyšovania niektorých druhov dôchodkových dávok v roku 2017 v prípade prechodu na minimálne valorizačné percento:

Druh dôchodku	Pevná suma*
Nekrátené dôchodky	
Starobný dôchodok	8,20
Predčasný starobný dôchodok	7,90
Invalidný dôchodok do 70 %	4,00
Invalidný dôchodok nad 70 % sólo	7,10
Vdovský a Vdovecký dôchodok sólo	5,00
Sirotský dôchodok sólo	2,60

**Pevné sumy zvyšovania dôchodkových dávok sú vypočítané z priemerných súm daných druhov dôchodkov platných k 31. 5. 2016, z dôvodu, že údaje za mesiac jún momentálne ešte nie sú k dispozícii, preto ich treba chápať len ilustračne.*

Tabuľka 3: Ukazovatele relevantné na určenie percenta zvyšovania dôchodkových dávok podľa aktuálnej makro prognózy IFP (jún 2016)

% zmena	2016	2017	2018	2019	2020
CPI	-0,5	0,9	1,7	2,1	-
Dôchodcovská inflácia	-0,6	1,0	1,6	2,1	-
Index priemernej mzdy v NH	3,4	3,9	4,5	5,1	-
Percento zvyšovania podľa aktuálnej prognózy IFP (v %)	0,46	0,34	1,00	1,60	2,10

Dopady novely

- V prípade, že by sa uplatnilo minimálne percento valorizácie dôchodkových dávok 2 %, znamenalo by to zvýšenie výdavkov Sociálnej poisťovne v roku 2017 o cca 109 mil. eur. Zvýšenie výdavkov sa bude prenášať aj do ďalších rokov. Pri

„sekretariát Rady vlády Slovenskej republiky
pre práva seniorov a prispôsobovanie verejných
politik procesu starnutia populácie“
Špitálska 4, 6, 8, 816 43 Bratislava 1

dvojpercentnom valorizačnom minime uplatnenom v roku 2017 budú v rokoch 2018-2020 výdavky Sociálnej poisťovne vyššie v porovnaní so súčasným nastavením zvyšovania dôchodkových dávok každoročne o 110 až 114 mil. eur.

Branislav Ondruš, predsedajúci rade vlády

- otvoril diskusiu k bodu programu č. 4,

Ján Lipiansky, druhý podpredseda rady vlády a predseda Jednoty dôchodcov na Slovensku

- uviedol, že dôchodky a ich valorizácia je pre seniorov mimoriadne vážna a dôležitá téma,
- návrh zákona o sociálnom poistení je podľa neho v poriadku pokiaľ ide o pravidlá, bude sa valorizovať pevnou sumou, aspoň do roku 2017, výhrady majú k výške valorizácie,
- v návrhu zákona o sociálnom poistení sa objavuje suma 8,20 Eura, Jednota dôchodcov na Slovensku odporúča 11,20 Eura, čo je približne 2,3% bodu rezort navrhuje 2% body, o svojom návrhu chcú ešte rokovať,
- požiadal členov rady o podporné stanovisko,
- pán Nemeček odporučil, aby zástupcovia seniorských organizácií podporili návrh pána Lipianskeho,
- pán Kotian kritizoval aj spôsob valorizácie, navrhuje brať do úvahy pri výpočtoch druhý polrok kalendárneho roka, pretože vtedy je inflácia vyššia,
- pán Fabián upozornil, že ak valorizácia nie je podporená rastom miezd, nikdy nebude spravodlivá a dôchodky sa budú prepadávať,

Branislav Ondruš, predsedajúci rade vlády

- ukončil diskusiu k tomuto bodu a navrhol, aby širšiu debatu preniesli na inú pôdu,
- návrh zákona o sociálnom poistení upraví valorizáciu v roku 2017 a potom, ak bude priestor a bude politická vôľa, môže sa do budúca otvárať táto téma,
- uviedol však, že tu zastupuje rezort práce a ministra, ktorý mu nedal mandát na podporenie návrhu seniorských organizácií, na ktorý samozrejme majú legitímne právo,
- navrhol schváliť uznesenie v znení, ako bolo navrhnuté, že členovia rady vlády berú na vedomie predložený návrh zákona o sociálnom poistení a do zápisu uviesť stanovisko seniorských organizácií,
- členovia rady vlády súhlasili s takýmto postupom,

Záver: Členovia rady vlády za seniorské organizácie si uplatnili výhradu k výške valorizácie s možnosťou do budúca túto tému otvoriť

„sekretariát Rady vlády Slovenskej republiky
pre práva seniorov a prispôsobovanie verejných
politík procesu starnutia populácie “
Špitálska 4, 6, 8, 816 43 Bratislava 1

Rada vlády vzala na vedomie návrh zákona, ktorým sa dopĺňa zákon č. 461/2003

Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov

Ref. Uznesenie č. 51, schválené dňa 24. júna 2016

➤ **Bod č. 5 Informácia o navrhovaných legislatívnych zmenách v zákone č. 362/2011 Z. z. o liekoch a zdravotníckych pomôckach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov**

(podkladový materiál k bodu č. 5 bol prílohou pozvánky na zasadnutie rady vlády)

Branislav Ondruš, predsedajúci rade vlády

- otvoril ďalší bod programu a odovzdal slovo generálnemu riaditeľovi sekcie farmácie a liekovej politiky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky Matejovi Petrovičovi,

Matej Petrovič, Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky

- uviedol, že v poslednom období sa stal u nás obzvlášť závažným problém nedostatku niektorých liekov, pacienti sa mnohokrát nemôžu dostať k liekom, ktoré im predpísal ich lekár, tie lieky sú pre nich mnohokrát život zachraňujúce,
- ďalej uviedol, že problém je, že sa v distribučnom reťazci nedá často vypátrať osoba zodpovedná za nedostatok liekov,
- informoval, že navrhovaná právna úprava sa týka hlavne kategorizovaných liekov, a okrem iného je v návrhu legislatívnych zmien riešený reexport liekov, ktorý je jedným z vážnych nedostatkov našej liekovej politiky,
- ďalej informoval, že zároveň v rámci európskeho priestoru je táto činnosť legálnou činnosťou distribučných spoločností,
- uviedol, že Európska únia napádala opatrenia zákazu vývozu liekov,
- doplnil, že niektoré opatrenia sú odstránené, niektoré ešte bude potrebné doriešiť,

Branislav Ondruš, predsedajúci rade vlády

- otvoril diskusiu k bodu programu č. 5,
- členovia rady vlády uvítali reguláciu,

Jozef Mikloško, predseda Združenia kresťanských seniorov Slovenska

- uvítal obmedzenie reexportu, ale jeho zaujíma aj napríklad zjednotenie cien zdravotníckych výkonov, ich sprehľadnenie a stransparentnenie, jedná sa mu hlavne o zubárov, ktorých si seniori už vôbec nemôžu dovoliť, rovnako ako nízko príjmoví pacienti,

„sekretariát Rady vlády Slovenskej republiky
pre práva seniorov a prispôsobovanie verejných
politik procesu starnutia populácie“
Špitálska 4, 6, 8, 816 43 Bratislava 1

Zuzana Jusková, Združenie samosprávnych krajov – SK 8

- upozornila, že lekári predkladajú cenníky výkonov, ale nemá ich kto kontrolovať či ich dodržiavajú,
- odporúča pacientom dopredu sa spýtať, či je lekár, ktorého navštívili, zazmluvnený zdravotnou poisťovňou,
- predsedajúci upozornil, že sa diskusia odkláňa od témy a ukončil diskusiu k tomuto bodu,

***Záver: Rada vlády vzala na vedomie informáciu o navrhovaných legislatívnych zmenách v zákone č. 362/2011 Z. z. o liekoch a zdravotníckych pomôckach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
Ref. Uznesenie č. 52, schválené dňa 24. júna 2016***

➤ bod č. 5 Rôzne

Branislav Ondruš, predsedajúci rade vlády

- otvoril bod programu č. 5 Rôzne, a uviedol, že v bode rôzne sú zaradené informácie na prerokovanie:
 - informácia o aktuálne prebiehajúcom legislatívnom procese k návrhu zákona o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, informáciu podá riaditeľ odboru ľudských práv kancelárie podpredsedníčky vlády a ministerky spravodlivosti Slovenskej republiky Lucie Žitňanskej, tajomník Rady vlády Slovenskej republiky pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť a člen rady vlády Marián Filčík,
(Podkladový materiál bol prílohou pozvánky)
 - informácia o novo kreovanom Úrade komisára pre osoby so zdravotným postihnutím, ústnu informáciu podá komisárka pre osoby so zdravotným postihnutím Zuzana Stavrovská,
(Podkladový materiál nebol prílohou pozvánky)
- ako prvej odovzdal slovo komisárke pre osoby so zdravotným postihnutím, Zuzane Stavrovskej, následne

Zuzana Stavrovská, Komisárka pre osoby so zdravotným postihnutím

- členov rady vlády ústne oboznámila s novo zriadeným Úradom komisára pre osoby so zdravotným postihnutím (ďalej len „úrad komisára“),

„sekretariát Rady vlády Slovenskej republiky
pre práva seniorov a prispôsobovanie verejných
politík procesu starnutia populácie “
Špitálska 4, 6, 8, 816 43 Bratislava 1

- uviedla, že základným predpokladom vzniku inštitútu komisára pre osoby so zdravotným postihnutím (ďalej len „komisár“) bolo schválenie zákona Národnej rady Slovenskej republiky zákon č. 176/2015 Z. z. o komisárovi pre deti a komisárovi pre osoby so zdravotným postihnutím a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“) dňa 25. júna 2015 (účinnosť 1. septembra 2015),
- komisár je nezávislý orgán, ktorý svoju pôsobnosť vykonáva oddelene od iných orgánov, ktorým osobitný predpis ustanovuje kompetencie v oblasti ochrany ľudských práv. Týmto ustanovením je jednoznačne deklarované nezávislé postavenie komisára v súlade s prílohou rezolúcie 48/134.
- upozornila na webovú stránku, ktorú si úrad komisára zriadil, a ktorú všetkým odporúča do pozornosti, nachádza sa tam množstvo užitočných informácií o tom, kto, ako a za akých okolností má právo obrátiť sa na komisára,
- informácia obsahovala množstvo ďalších faktov užitočných aj pre seniorov,

link na web stránku Úradu komisára pre osoby so zdravotným postihnutím

<http://www.komisarprezdravotnepostihnutych.sk/specialpages/prihovor-komisarky>

Marián Filčík, Rada vlády Slovenskej republiky pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť

- v krátkosti uviedol novelu kompetenčného zákona vykonanej zákonom č. 171/2016 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „novela“), a informoval že na základe novely prejde s účinnosťou k 1. decembru 2016 kompetencia poskytovania dotácií v oblasti ľudských práv z pôsobnosti Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky do pôsobnosti Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „MS SR“),
- ďalej uviedol, že novela sa pripravuje za účelom efektívneho fungovania mechanizmu poskytovania dotácií v tejto oblasti,
- informoval, že dňa 13. júna 2016 sa na MS SR konal okrúhly stôl k prerokovaniu návrhu predmetného zákona s verejnosťou. Na tomto stretnutí sa zúčastnilo približne 15 zástupcov verejnosti, kde okrem iného oboznámil prítomnú verejnosť so zmenami, ktoré MS SR plánuje zapracovať do návrhu zákona,
- ďalej informoval, že zákon ide do medzirezortného pripomienkového konania, kde bude ešte možnosť vyjadriť sa,

Branislav Ondruš, predsedajúci rade vlády

- poďakoval pani Stavrovskej a pánovi Filčíkovi za prezentované informácie,
- dal možnosť členom rady vlády predložiť do bodu programu č. 5 Rôzne ďalšie informácie, návrhy a podobne,

„sekretariát Rady vlády Slovenskej republiky
pre práva seniorov a prispôsobovanie verejných
politik procesu starnutia populácie “
Špitálska 4, 6, 8, 816 43 Bratislava 1

Miloš Nemeček, Združenie kresťanských seniorov Slovenska

- poďakoval sekretariátu rady vlády za poskytnutý sumár podujatí, ktoré sa budú konať počas slovenského predsedníctva v Rade Európskej únie a požiadal, či by bolo možné zúčastniť sa na niektorých podujatiach v gescii MPSVR SR konkrétne na konferencii *"Zosúladenie pracovného a rodinného života v meniacej sa spoločnosti"* a *„Výročné rokovanie/konferencia Európskeho fóra pre zdravotné postihnutie/EDF“*,
- informoval o súťaži „Ocenenie Senior Friendly“, ktorá je pod záštitou ministra práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky a predsedu rady vlády Jána Richtera. Zámerom súťaže je oceniť firmy, inštitúcie a organizácie, ktoré ponúkajú výhody, služby, výrobky, aktivity a možnosti uplatnenia pre seniorov. Viac informácií poskytne sekretariátu rady vlády na distribúciu členom rady vlády.

Branislav Ondruš, predsedajúci rade vlády

- vyzval členov rady vlády, aby oznámili sekretariátu rady vlády o ktoré podujatia by mali záujem a sekretariát zistí na ktorých podujatiach je možná účasť širšej odbornej verejnosti,
- nakoľko sa do bodu č. 5 Rôzne nikto ďalší neprihlásil, poďakoval prítomným za ich aktívnu účasť a rokovanie ukončil.

Zvukový záznam je k dispozícii na sekretariáte rady vlády

V Bratislave dňa 4. júla 2016

Zapísala:

Lívia Jurová, v. r., tajomníčka rady vlády,

Schválil:

Branislav Ondruš, v. r., predsedajúci rade vlády,